

ОДЛУКА

о поступању с новцем за који постоји сумња да је фалсификован

"Службени гласник РС", број 111 од 11. децембра 2017.

Уводне одредбе

1. Овом одлуком уређује се начин на који с новцем за који постоји сумња да је фалсификован поступају Народна банка Србије, банка, други пружалац платних услуга утврђен законом којим се уређују платне услуге (у даљем тексту: пружалац платних услуга) и овлашћени мењач.

Овом одлуком уређују се и провера аутентичности и обрада ефективног страног новца.

Провера аутентичности и обрада готовог новца уређују се прописом Народне банке Србије којим се уређује управљање токовима готовине.

2. Поједини појмови у смислу ове одлуке имају следеће значење:

1) **новац** је готов новац и ефективни страни новац за који је донета одлука о издавању и основним обележјима, који је пуштен у оптицај или је повучен из оптицаја, али га је могуће заменити за оптицајни новац;

2) **готов новац** су новчанице и ковани новац које издаје Народна банка Србије;

3) **ефективни страни новац** су новчанице и ковани новац које издаје страна централна банка или други надлежни орган;

4) **новац за који постоји сумња да је фалсификован** је новац за који овлашћени субјект сумња да се по свим или појединим елементима заштите новца разликује од готовог новца, односно ефективног страног новца;

5) **овлашћени субјект** обухвата лица из тачке 1. став 1. ове одлуке, осим Народне банке Србије;

6) **елементи заштите новца** су својства новца чији је циљ да онемогуће неовлашћену израду новца (нпр. заштићени папир, водени жиг, микротекст, дубока штампа, сигурносна нит, оптички варијабилна боја, састав метала, димензије и тежина);

7) **експертиза** је поступак којим се утврђује да ли новац који се испитује има све елементе заштите и да ли су ти елементи оригинални, тј. аутентични;

8) **индикатив** је словно-нумеричка ознака којом се идентификује одређена врста фалсификата сличних карактеристика у оквиру једне валуте и апоена;

9) **тип фалсификата** је словно-нумеричка ознака којом се идентификује одређена подврста фалсификата сличних карактеристика, у оквиру једног индикатива;

- 10) **ималац новца** је физичко лице код којег је утврђено присуство новца за који постоји сумња да је фалсификован;
- 11) **фалсификовани новац** је предмет који изгледа као новац а за који је, након спроведене експертизе, извештајем утврђено да се по свим или појединим елементима заштите разликује од новца;
- 12) **репродукција новца** је репродукција готовог новца уређена прописом Народне банке Србије којим се уређују услови под којима се могу репродуктовати новчанице и коване новац, односно репродукција ефективног страног новца уређена одговарајућим страним прописом;
- 13) **обрада ефективног страног новца** означава послове провере аутентичности, утврђивања бројне тачности и сортирања ефективног страног новца;
- 14) **провера аутентичности ефективног страног новца** означава поступак провере ефективног страног новца ради издвајања примерака тог новца за које постоји сумња да су фалсификовани;
- 15) **сортирање ефективног страног новца** означава физичко одвајање (разврставање) ефективног страног новца према апоенима и физичким особинама (подобности за даљи оптицај);
- 16) **подобан ефективни страни новац** означава аутентичан ефективни страни новац, чије су физичке особине проверене и који је оцењен као подобан за враћање у оптицај;
- 17) **неподобан ефективни страни новац** означава аутентичан ефективни страни новац, чије су физичке особине проверене и који је, због утврђених недостатака, оцењен као неподобан за враћање у оптицај;
- 18) **запослени** означава запосленог код овлашћеног субјекта;
- 19) **оспособљени запослени** означава запосленог код овлашћеног субјекта који је прошао обуку за поступак провере аутентичности и обраде новчаница и кованог новца који гласе на евру у складу са овом одлуком;
- 20) **клијент** је било које лице које користи или је користило услуге овлашћеног субјекта;
- 21) **уређаји за исплату новчаница** означавају различите врсте самоуслужних уређаја који се, употребом платних картица или других средстава, користе за исплату новчаница евра, уз задужење рачуна клијента (нпр. банкомат – ATM).

Поступање с новцем за који постоји сумња да је фалсификован

3. Овлашћени субјект дужан је да проверава аутентичност новца, и то приликом његовог пријема од клијената, при обради новца и пре исплате клијентима, као и да новац за који сумња да је фалсификован достави Народној банци Србије ради експертизе.

Овлашћени субјект не доставља Народној банци Србије ради експертизе:

- 1) новац израђен на подлози која се очигледно, на први поглед, разликује од подлоге на којој је израђен оригинални новац;
 - 2) новац који гласи на непостојећи апоен или валуту;
 - 3) новац код кога се главни мотив или основна боја битно разликују од главног мотива и основне боје оригиналног новца.
4. Ако је ималац новца за који постоји сумња да је фалсификован присутан у моменту утврђивања ове сумње – овлашћени субјект о овој сумњи одмах обавештава тог имаоца и Министарство унутрашњих послова (у даљем тексту: МУП).

Имаоцу новца из става 1. ове тачке тај се новац привремено одузима и упућује му се молба да сачека долазак представника МУП-а, уз истовремено издавање потврде о привремено одузетом новцу (Прилог 1).

5. Новац за који постоји сумња да је фалсификован банке достављају основној организацији јединици у Народној банци Србије у чијем су делокругу послови с готовином (у даљем тексту: Сектор), преко филијала Народне банке Србије. Пре достављања тог новца, банке Сектору достављају попуњени захтев за експертизу новца ради утврђивања његове аутентичности, у електронској форми, у складу са упутством којим се уређује електронска размена података између банака и Народне банке Србије у вези с трезорским пословима.

У случају прекида рада електронског система, банке могу захтев из става 1. ове тачке доставити у писменој форми (Прилог 2).

Други овлашћени субјекти новац за који постоји сумња да је фалсификован достављају Народној банци Србије посредством банака, које у том случају поступају у складу са ст. 1. и 2. ове тачке.

6. После извршене експертизе, Народна банка Србије доставља банци извештај о извршеној експертизи новца достављеног под сумњом да је фалсификован, у коме се констатује да ли је реч о фалсификату (Прилог 3), оригиналном новцу (Прилог 4) или репродукцији новца (Прилог 5).

Ако се констатује да је реч о фалсификату – одређују се квалитет израде фалсификата, индикатив и тип фалсификата (ако постоји).

Фалсификати новца рангирају се по успешности израде, односно по степену сличности са оригиналним новцем – на следећи начин:

- фалсификат лоше израде (1),
- фалсификат осредње израде (2),
- фалсификат добре израде (3),
- фалсификат веома добре израде (4),

– опасан фалсификат (5).

Ако се констатује да је реч о оригиналном новцу – Народна банка Србије доставља банци одговарајућу вредност тог новца у истој валути или за тај износ одобрава рачун банке. Банка је дужна да обезбеди да се подносиоцу без одлагања врати новац или да му се одобри рачун за одговарајући износ.

Поступање Народне банке Србије с фалсификованим новцем и међусобна сарадња

7. Фалсификовани новац Народна банка Србије задржава без накнаде, а репродукције новца враћају се банци.

8. Народна банка Србије може страним банкама и органима који се баве борбом против фалсификовања новца, на њихов захтев, предати фалсификовани новац.

9. Народна банка Србије може правним лицима и предузетницима који се баве производњом, сервисирањем или продајом машина за обраду новца или уређаја за препознавање фалсификата, као и правним лицима која врше набавку ових машина и уређаја, на њихов захтев, привремено ставити на располагање фалсификовани новац, ради тестирања тих машина, односно апарате.

10. Народна банка Србије и овлашћени субјекти дужни су да у борби против фалсификовања новца сарађују међусобно, као и с надлежним домаћим и страним органима, у складу с прописима.

11. Народна банка Србије обавештава МУП и овлашћене субјекте о појави нових типова фалсификата веома добре израде (ознака 4) и опасних фалсификата (ознака 5).

12. Народна банка Србије организује обуку за запослене код овлашћених субјеката, у складу са одредбама ове одлуке, као и запослених у МУП-у – ради њиховог упознавања са елементима заштите новца и ефикаснијег препознавања новца за који постоји сумња да је фалсификован.

Провера аутентичности и обрада ефективног страног новца

Провера аутентичности и обрада новчаница и кованог новца који гласе на евро

13. Овлашћени субјект дужан је да пре враћања у оптицај провери аутентичност и подобност за даљи оптицај новчаница и кованог новца који гласе на евро, и то аутоматски и/или ручно.

14. Аутоматска провера аутентичности и подобности за даљи оптицај новчаница евра врши се на машинама за руковање новчаницама у складу с минималним стандардима утврђеним у Прилогу 6.

Машине за руковање новчаницама евра означавају машине дефинисане у Прилогу 7.

Општи технички захтеви које машине за руковање новчаницама евра морају испунити утврђени су у прилогима 8 и 9.

15. У поступку аутоматске обраде новчаница евра користе се само типови машина за руковање новчаницама које су на Листи типова машина за руковање новчаницама које су успешно прошле проверу рада, а коју објављује Европска централна банка на својој интернет презентацији.

16. Ручну проверу аутентичности и подобности за даљи оптицај новчаница и кованог новца који гласе на евро врше искључиво оспособљени запослени.

Ручна провера аутентичности и подобности за даљи оптицај новчаница евра врши се у складу с минималним стандардима утврђеним у Прилогу 10.

17. Аутоматска провера аутентичности и подобности за даљи оптицај кованог новца који гласи на евро врши се искључиво на машинама које су добиле позитивно мишљење о раду и објављене су на листи машина за обраду кованог новца који гласи на евро а коју објављује Европска комисија на својој интернет презентацији.

18. У оптицај се могу вратити само подобне новчанице и ковани новац који гласе на евро.

Не морају се обрађивати новчанице и ковани новац који гласе на евро који су преузети од Народне банке Србије или од овлашћеног субјекта који је проверио њихову аутентичност и подобност за даљи оптицај у складу са овом одлуком.

19. Новчанице евра које су обрађене аутоматски и за које је утврђено да су подобне за оптицај могу се вратити у оптицај преко машина за руковање новчаницама које користе клијенти, уређаја за исплату новчаница и благајни.

Новчанице евра које су обрађене ручно и за које је утврђено да су подобне за оптицај – могу се вратити у оптицај само преко благајне.

20. Ковани новац који гласи на евро који је оштећен или код ког су услед коришћења у оптицају значајно промењени неки од техничких параметара или идентификационих карактеристика – сматра се неподобним ефективним страним новцем. Ковани новац који гласи на евро чији су технички параметри или идентификационе карактеристике намерно мењани – такође се сматра неподобним ефективним страним новцем. Значајном променом техничке спецификације кованог новца који гласи на евро, у смислу ове одлуке, сматра се промена једне димензије тог кованог новца у односу на исту димензију утврђену прописом Европске уније којим се дефинишу основна обележја кованог новца који гласи на евро за најмање 0,30 mm и/или ако се тежина тог кованог новца разликује од тежине утврђене тим прописом за најмање 5%.

Провера аутентичности и обрада осталих валута

21. Провера аутентичности осталих валута врши се уређајима за проверу аутентичности новца и ручном провером заштитних елемената новца, уз

коришћење информација о страним валутама које Народна банка Србије објављује на својој интернет презентацији а која је доступна овлашћеним субјектима.

Обука за проверу аутентичности и ручну обраду новчаница и кованог новца који гласе на евро

22. Народна банка Србије спроводи посебну обуку запослених у банкама за проверу аутентичности и ручну обраду новчаница и кованог новца који гласе на евро, на основу захтева банке.

Захтев из става 1. ове тачке доставља се у електронској форми, а може се доставити и у писменој форми у случају прекида рада електронског система. Садржина овог захтева у електронској форми утврђена је упутством којим се уређује електронска размена података између банака и Народне банке Србије у вези с трезорским пословима, а садржина и форма тог захтева у писменој форми утврђене су у Прилогу 11. Захтев у писменој форми мора потписати одговорно лице подносиоца захтева.

23. Банка је дужна да обезбеди да извештај из тачке 24. ове одлуке поседује најмање сваки тридесети запослени од укупног броја запослених који ће обављати послове провере аутентичности и ручне обраде новчаница и кованог новца који гласе на евро.

Банка води рачуна о томе да запослени који долази на обуку у Народну банку Србије има искуства у обради новца, као и одговарајуће способности за преношење знања на друге запослене у банци, код пружаоца платних услуга који има рачун код банке и овлашћеног мењача с којим банка има закључен уговор о обављању мењачких послова.

24. Народна банка Србије издаје извештај о извршеној обуци за проверу аутентичности и ручну обраду новчаница и кованог новца који гласе на евро (Прилог 12) и доставља га банци у којој раде запослени који су прошли обуку.

25. За спроведену обуку обрачунава се и наплаћује накнада у складу са одлуком којом се утврђује јединствена тарифа по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге.

26. Запослени у банци који су у Народној банци Србије обучени за проверу аутентичности и ручну обраду новчаница и кованог новца који гласе на евро обучавају запослене у банци у којој су и сами запослени, запослене код пружаоца платних услуга који има рачун код те банке и запослене код овлашћеног мењача с којим та банка има закључен уговор о обављању мењачких послова.

Народна банка Србије ће, ради ефикасности обуке из става 1. ове тачке, запосленима у банци који ту обуку спроводе ставити на располагање презентацију која садржи детаљне описе заштитних елемената ефективног страног новца који гласи на евро и описе појединих фалсификата, а

омогућиће и одговарајући контакт ради давања допунских објашњења и разјашњења спорних питања.

27. Пружалац платних услуга и овлашћени мењач подносе захтев за обуку за проверу аутентичности и ручну обраду новчаница и кованог новца који гласе на евро за своје запослене – банци код које имају рачун, односно банци с којом имају закључен уговор о обављању мењачких послова (Прилог 13).

28. После спроведене обуке, банка издаје извештај о извршеној обуци за проверу аутентичности и ручну обраду новчаница и кованог новца који гласе на евро (Прилог 14) и доставља га пружаоцу платних услуга и овлашћеном мењачу код којих раде запослени који су прошли обуку у тој банци.

Истовремено, банка издаје извештај о извршеној обуци за проверу аутентичности и ручну обраду новчаница и кованог новца који гласе на евро (Прилог 15), који доставља Народној банци Србије у електронској форми, у складу са упутством којим се уређује електронска размена података између банака и Народне банке Србије у вези с трезорским пословима. Извештај из овог става банка доставља Народној банци Србије збирно, за све полазнике једне обуке.

Провера начина обављања послова провере аутентичности и обраде ефективног страног новца

29. Народна банка Србије спроводи провере код банака и пружалаца платних услуга ради утврђивања да ли се послови провере аутентичности и обраде ефективног страног новца обављају у складу са одредбама ове одлуке.

Провере из става 1. ове тачке спроводе се у складу са одредбама одлуке којом се уређује управљање токовима готовине којима је уређена провера начина обављања послова управљања токовима готовине код банака.

Извештавање о обради новчаница и кованог новца који гласе на евро

30. Овлашћени субјект дужан је да Народној банци Србије доставља полугодишње извештаје о промету новчаница и кованог новца који гласе на евро (Прилог 16) и извештаје о обрађеним новчаницама и кованом новцу који гласе на евро (Прилог 17), најкасније 10. августа текуће године за прву половину те године, односно 10. фебруара наредне године за другу половину текуће године.

31. Овлашћени субјект дужан је да Народној банци Србије достави попис машина за руковање новчаницама евра, машина за обраду кованог новца који гласи на евро и уређаја за исплату новчаница (Прилог 18) и попис својих организационих делова (огранци, филијале, експозитуре и сл.) у којима се врше уплате, исплате и обрада новчаница и кованог новца који гласе на евро (Прилог 19) – у року од три месеца од дана пријема решења Народне банке Србије о издавању дозволе за рад банке, решења Народне банке Србије о давању дозволе за пружање платних услуга, односно дозволе за издавање електронског новца, односно решења Пореске управе о издавању овлашћења за обављање мењачких послова.

Овлашћени субјект дужан је да Народну банку Србије без одлагања обавести о свим променама које се односе на машине за руковање новчаницама евра, машине за обраду кованог новца који гласи на евро и уређаје за исплату новчаница, као и на назив, место и адресу организационих делова овлашћеног субјекта у којима се врше уплате, исплате и обрада новчаница и кованог новца који гласе на евро.

32. Извештаје из тачке 30. и податке и обавештења из тачке 31. ове одлуке банке достављају Сектору у електронској форми, у складу са упутством којим се уређује електронска размена података између банака и Народне банке Србије у вези с трезорским пословима, а могу их доставити и у писменој форми, у случају прекида рада електронског система.

Пружаоци платних услуга и овлашћени мењачи извештаје, податке и обавештења из става 1. ове тачке достављају Народној банци Србије у складу са упутством које доноси гувернер Народне банке Србије.

Прилози

33. Прилози из ове одлуке одштампани су уз ову одлуку и њен су саставни део.

Прелазне и завршне одредбе

34. Обуку из тачке 22. став 1. ове одлуке Народна банка Србије спроводи од 1. јануара 2018. године, а банке обуку из тачке 26. став 1. ове одлуке спроводе од 1. јула 2018. године.

Проверу аутентичности и обраду новчаница и кованог новца који гласе на евро у складу с тач. 13. до 20. ове одлуке овлашћени субјекти врше од 1. јануара 2020. године.

Проверу аутентичности и обраду новчаница и кованог новца који гласе на евро до 1. јануара 2020. године овлашћени субјекти врше у складу с тачком 21. ове одлуке.

Попис машина и попис организационих делова из тачке 31. став 1. ове одлуке са стањем на дан 31. децембра 2019. године – овлашћени субјекти дужни су да доставе Народној банци Србије најкасније 10. фебруара 2020. године.

Извештаје из тачке 30. ове одлуке овлашћени субјекти дужни су да први пут доставе за прву половину 2020. године, и то најкасније 10. августа те године.

35. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о поступању с новцем за који постоји сумња да је фалсификован („Службени гласник РС”, број 62/13).

36. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Прилози

Прилог 1

Број документа:

Место и датум:

(пословно име, матични број и
седиште банке, односно другог
овлашћеног субјекта)

ПОТВРДА
о привремено одузетом новцу

Овим се потврђује да је од (име и презиме, ЈМБГ или број пасоша и држављанство,
адреса и контакт телефон)

привремено одузет новац за који постоји сумња да је фалсификован, и то:

НОВЧАНИЦЕ

Валута	Апоен	Серијски број	Бр. ком.

КОВАНИ НОВАЦ

Валута	Апоен	Година ковања	Бр. ком.

Одузети новац биће достављен Народној банци Србије на експертизу, ради
утврђивања аутентичности. О резултату експертизе обавестићемо вас након што
добијемо извештај о експертизи.

Место и датум:

(привременог одузимања новца)

Потврду примио:

М. П.

Потврду издао:

(потпис)

Прилог 2

Број документа:
Место и датум:

Пословно име, матични број и седиште банке:

**ЗАХТЕВ
ЗА ЕКСПЕРТИЗУ НОВЦА РАДИ
УТВРЂИВАЊА ЊЕГОВЕ АУТЕНТИЧНОСТИ**

НОВЧАНИЦЕ				КОВАНИ НОВАЦ			
Валута	Апоен	Серијски број	Бр. ком.	Валута	Апоен	Година ковања	Бр. ком.

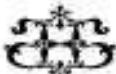
Детаљи о околностима откривања новца за који постоји сумња да је фалсификован	Датум:	
	Место:	
	Новац откривен у банци приликом пријема од клијента банке на шалтеру или при обради	☐
	Новац откривен у банци, порекло непознато	☐
	Новац откривен код пружаоца платних услуга или код овлашћеног мењача _____*, приликом пријема од физичког лица	☐
	Новац откривен код пружаоца платних услуга или код овлашћеног мењача _____*, порекло непознато	☐
	Новац предат банци као новац за који постоји сумња да је фалсификован	☐
Остало (описати)		
Подаци о лицу које је новац за који постоји сумња да је фалсификован ставило у оптицај, односно о лицу које захтева утврђивање аутентичности новца	Име и презиме:	
	Адреса:	
	Контакт-телефон:	
Подаци о клијенту банке у чијој је уплати нађен новац за који постоји сумња да је фалсификован	ЈМБГ или број пасоша и држављанство:	
	Назив, седиште и организациона јединица:	
	Контакт телефон:	

М. П.

* Обавезно уписати назив и адресу пружаоца платних услуга или овлашћеног мењача.

(потпис овлашћеног лица)

Прилог 3

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГТОВИНОМ
Одељење за националне центре за борбу против
фалсификовања и за анализу новчаница и кованог новца
Број документа: _____

Београд, датум

**ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ ЕКСПЕРТИЗИ НОВЦА
ДОСТАВЉЕНОГ ПОД СУМЊОМ ДА ЈЕ ФАЛСИФИКОВАН**

На основу поднетог захтева _____
број _____ од _____, извршена је експертиза:

Утврђено је да је предметни новац **ФАЛСИФИКАТ** познатог типа – новог типа
1) лоше израде 2) осредње израде 3) добре израде 4) веома добре израде 5) опасан
фалсификат.

ОПИС ФАЛСИФИКОВАНОГ НОВЦА

Фалсификовани новац овог типа регистрован је:
а) код Интерпола – Еуропола, где се води као тип:
индикатив:
б) код Народне банке Србије, где се води као тип:
индикатив:

Место, датум и околности откривања новца под сумњом да је фалсификован, према подацима из захтева:

Прилог:

Прилог 4

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

Одељење за националне центре за борбу против

фалсификовања и за анализу новчаница и кованог новца

Број документа: _____

Београд, датум

**ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ ЕКСПЕРТИЗИ НОВЦА
ДОСТАВЉЕНОГ ПОД СУМЊОМ ДА ЈЕ ФАЛСИФИКОВАН**

На основу поднетог захтева _____
број _____ од _____, извршена је експертиза: _____

Утврђено је да је предметни новац **ОРИГИНАЛ**.

НАПОМЕНА

Прилог:

Прилог 5

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

Одељење за националне центре за борбу против

фалсификовања и за анализу новчаница и кованог новца

Број документа: _____

Београд, датум

**ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ ЕКСПЕРТИЗИ НОВЦА
ДОСТАВЉЕНОГ ПОД СУМЊОМ ДА ЈЕ ФАЛСИФИКОВАН**

На основу поднетог захтева _____
број _____ од _____, извршена је експертиза: _____

Утврђено је да је предметни новац РЕПРОДУКЦИЈА.

НАПОМЕНА

Прилог:

Прилог 6

МИНИМАЛНИ СТАНДАРДИ ЗА АУТОМАТСКУ ПРОВЕРУ ПОДОБНОСТИ НОВЧАНИЦА ЕВРА ЗА ОПТИЦАЈ

Овим прилогом утврђују се минимални стандарди за аутоматску проверу физичких особина новчаница евра на машинама за руковање новчаницама.

Новчанице које не испуњавају обавезне критеријуме утврђене у овом прилогу јесу новчанице неподобне за оптицај.

Прихватљиви ниво толеранције код машине за руковање новчаницама је 5% укупно обрађених новчаница на тој машини. То значи да највише 5% новчаница евра које не задовољавају критеријуме из овог прилога може бити погрешно сортирано као новчанице подобне за оптицај.

Табела 1

Списак критеријума за аутоматску проверу подобности новчаница за оптицај

Редни број	Критеријум	Опис
1.	Запрљаност	Општа расподела прљавштине преко целе новчанице
2.	Мрље	Локализована концентрација прљавштине
3.	Графити	Додата слика и/или слова, бројеви и други знаци написани или на било који начин нанесени на новчанице
4.	Избледелост	Недостатак боје на делу новчанице или на целој новчаници, нпр. оправа новчанице
5.	Зацепљења	Без додатног објашњења
6.	Рупе	Без додатног објашњења
7.	Окрњеност	Новчаница с делом/деловима који недостају уздуж најмање једне њене ивице (оштећење различито од рупа)
8.	Поправке	Делови једне или више новчаница спојени лепљивом траком или лепком, или на други начин
9.	Изгужваност	Вишеструки неправилни набори
10.	Млитање	Структурне промене новчанице које су довеле до губитка крутости
11.	Пресавијене новчанице	Без додатног објашњења
12.	Савијени углови	Без додатног објашњења

Додатне информације о критеријумима за аутоматску проверу подобности новчаница за оптицај

1. Запрљаност

Прљавштина на новчаници повећава оптичку густину новчанице. У наредној табели утврђена су максимална повећања оптичке густине новчаница услед прљавштине која могу показати новчанице сортирани као подобне за оптицај у односу на нове новчанице. Новчанице с повећањем нивоа оптичке густине наведеним у Табели 2 представљају граничне узорке новчаница које могу бити сортирани као подобне за оптицај.

Табела 2
Ниво оптичке густине новчаница

Апоен	Максимално повећање оптичке густине граничног узорка у односу на нове новчанице	Филтер
5 евра	0,06	Магента
10 евра	0,06	Магента
20 евра	0,08	Магента
50 евра	0,07	Магента
100 евра	0,07	Магента
200 евра	0,04	Магента
500 евра	0,04	Магента

Новчанице чије је повећање оптичке густине веће од вредности утврђених у Табели 2 – неподобне су за оптицај. Дензитометријско мерење новчаница обавља се на основу следећих критеријума:

- стандард за мерење густине: ISO 5 делови 3 и 4,
- стандард за филтере: DIN 16536,
- апсолутна мерења: стандардно мерење (бела плоча),
- филтер за поларизацију: укључен,
- отвор бленде: 3 mm,
- осветљење: D 65/2,
- позадина: стандардне калибрације с белом плочом.

Повећање оптичке густине референтне новчанице јесте највиша вредност између просека мерења с најмање четири тачке које се мере на аверсу (предњој страни новчанице) и реверсу (задњој страни новчанице). Мерења се врше на делу новчанице на коме не постоји штампа и где нема промена у папиру због воденог жига.

2. Mrље

Новчанице с концентрацијом запрљаности на једном месту које покрива површину од најмање 9 x 9 mm на делу новчанице где нема штампе или најмање 15 x 15 mm на делу новчанице на којој постоји штампа – неподобне су за оптицај.

3. Графити

Тренутно не постоји обавезан услов за откривање графита.

4. Избледелост

Избледелост новчанице настаје услед уклањања боје с новчанице, које се може појавити напр. ако су новчанице оране или третиране агресивним хемијским средствима. Овакве новчанице су неподобне за оптицај и могу се открити детекторима слике или УВ детекторима.

5. Зацепљења

Новчанице са зацепљењима која су отворена а притом нису делимично или потпуно покривена транспортним кашевима машина – неподобне су за оптицај ако је величина зацепљеног дела већа од вредности наведених у следећој табели:

Табела 3
Зацепљења

Правац	Ширина	Дужина
Вертикално	4 мм	8 мм
Хоризонтално	4 мм	15 мм
Дијагонално	4 мм	18 мм ¹¹

¹¹ (*) Мери се права линија од врха зацепљења до ивице новчанице где почиње зацепљење (правоугаона пројекција), а не дужина самог зацепљења.

6. Руле

Новчанице са отвором који није делимично или потпуно покрiven транспортним кашевима машина – неподобне су за оптицај ако је површина отвора већа од 10 mm^2 .

7. Окрњеност

Новчанице чија је дужина смањена за 6 мм или више, или чија је ширина смањена за 5 мм или више – неподобне су за оптицај. Сва мерења односе се на разлике у дужини и ширини у односу на нову новчаницу.

8. Поправке

Поправљање новчаница врши се спајањем делова новчанице, нпр. коришћењем лепљиве траке или лепка. Новчанице на којима лепљива трака која је дебља од 50μm покрива површину већу од $10 \times 40 \text{ mm}$ – неподобне су за оптицај.

9. Изгужваност

Изгужване новчанице обично се могу идентификовати ако је њихов ниво рефлексије или чврстине смањен. Не постоји обавезујући услов за сортирање.

10. Млитавост

Новчанице са веома малом чврстином се у највећој могућој мери сортирају као неподобне за оптицај. Пошто је млитавост новчанице обично повезана с њеном запрљаношћу, по правилу се открива и преко детектора за прљавштину. Не постоји обавезујући услов за сортирање.

11. Пресавијене новчанице

Пресавијене новчанице се, због смањене дужине или ширине, могу открити детекторима за проверу величине новчаница. Осим тога, такве новчанице могу се открити и детекторима дебљине новчанице. Међутим, због техничких ограничења, новчаница се може сматрати неподобном за оптицај само ако постоји пресавијеност која испуњава критеријуме постављене за окрњеност која доводи до смањења дужине за 6 мм или више, или ширине за 5 мм или више.

12. Савијени углови

Новчаница са савијеним углом чија је површина већа од 130 mm^2 и с крајом ивицом савијеног угла чија је дужина најмање 10 mm – неподобна је за оптицај.

Прилог 7

МАШИНЕ ЗА РУКОВАЊЕ НОВЧАНИЦАМА ЕВРА

Машина за руковање новчаницама евра треба да има захтевани број одређених излазних одељака и/или остала средства да би се обезбедило поуздано раздвајање обрађених новчаница евра, у складу с Прилогом 8, односно Прилогом 9.

Машине за руковање новчаницама евра треба да имају могућност подешавања за поуздано откривање нових фалсификата новчаница евра, као и могућност подешавања за успостављање и другачијих стандарда за сортирање.

Машине за руковање новчаницама евра су:

- 1) машине које користе клијенти,
- 2) машине којима рукују запослени.

Табела 1
Машине које користе клијенти

А. Машине које користе клијенти којима се уплаћују новчанице, уз евидентирање података о клијентима		
Редни број	Назив	Опис
1.	Машине за уплату новчаница евра (CIM)	CIM машине омогућавају клијентима да, користећи платну картицу или неко друго средство, положе новчанице евра на свој рачун, али немају функцију исплате новчаница евра. CIM машине проверавају аутентичност новчаница евра и омогућавају евидентирање података о власнику рачуна. Провере физичких особина новчаница евра су опциона.
2.	Машине за уплату/исплату новчаница евра са обрадом (CRM)	CRM машине омогућавају клијентима да, користећи платну картицу или неко друго средство, положе новчанице евра одобравајући свој рачун и да подигну новчанице евра задужујући свој рачун. CRM машине проверавају аутентичност и физичке особине новчаница евра и омогућавају евидентирање података о власнику рачуна. CRM машине могу користити новчанице евра подобне за опцијај које су положили други корисници у претходним трансакцијама за исплату клијентима.
3.	Машине за уплату/исплату новчаница евра (CCM)	CCM машине омогућавају клијентима да, користећи платну картицу или неко друго средство, положе новчанице евра одобравајући свој рачун и да подигну новчанице евра задужујући свој рачун. CCM машине проверавају аутентичност новчаница евра и омогућавају евидентирање података о власнику рачуна. Провере физичких особина су опционе. Кад је у питању исплата новчаница евра, CCM машине не могу користити новчанице евра које су положили други клијенти у претходним трансакцијама, већ само обрађене новчанице евра којима је машина претходно снабдевена.
Б. Остале машине које користе клијенти		
1.	Машине за исплату новчаница евра (COM)	COM машине проверавају аутентичност и физичке особине новчаница евра пре исплате клијентима. COM машине користе новчанице евра којима је машина претходно снабдевена.

Табела 2
Машине којима рукују запослени

Редни број	Назив	Опис
1.	Машине за обраду новчаница евра (BPM)	BPM машине проверавају аутентичност и физичке особине новчаница евра.
2.	Машине за проверу аутентичности новчаница евра (BAM)	BAM машине проверавају аутентичност новчаница евра.
3.	Машине које помажу благајнику при обради и полагању новчаница евра (TARM)	TARM су машине на којима раде оспособљени запослени а које проверавају аутентичност и физичке особине новчаница евра при њиховом полагању. За исплате новчаница евра TARM машине могу користити новчанице евра подобне за оптицај које су претходно уплатили клијенти. Поред тога, TARM машине држе новчанице евра у безбедном простору и омогућавају да се задужи или одобри рачун клијента.
4.	Машине које помажу благајнику при полагању новчаница евра (TAM)	TAM су машине којима рукују оспособљени запослени а које проверавају аутентичност новчаница евра. Осим тога, TAM машине држе новчанице евра на безбедном месту и омогућавају да се задужи или одобри рачун клијента.

Када клијенти полажу новчанице евра у TARM или TAM машине, или узимају новчанице евра које се исплаћују клијентима коришћењем ових машина – те машине треба сматрати машинама које користе клијенти и њима се новчанице евра сортирају и с тим новчаницама се поступа у складу с Прилогом 8.

Типови машина за руковање новчаницама евра могу се међусобно разликовати по детекторима (сензорима), софтверу или осталим компонентама за обављање основних функција. Основне функције машина за руковање новчаницама евра су: провера аутентичности новчаница, откривање и одвајање новчаница за које се сумња да су фалсификоване, откривање и одвајање новчаница евра неподобних за оптицај од новчаница подобних за оптицај и праћење новчаница евра за које се сумња да су фалсификоване и новчаница које нису јасно утврђене као аутентичне.

Прилог 8

ОПШТИ ТЕХНИЧКИ ЗАХТЕВИ КОЈЕ МОРАЈУ ИСПУНИТИ МАШИНЕ ЗА РУКОВАЊЕ НОВЧАНИЦАМА ЕВРА КОЈЕ КОРИСТЕ КЛИЈЕНТИ

Машине за руковање новчаницама евра које користе клијенти сортирају новчанице евра у једну од наведених категорија. Машине за руковање новчаницама евра које не врше проверу физичких особина новчаница евра не морају имати опцију разликовања категорија под редним бр. 4 и 5 у Табели 1.

Табела 1

Сортирање новчаница евра и поступање с новчаницама евра које се обрађују на машинама које користе клијенти и којима се уплаћују новчанице евра, уз евидентирање података о клијентима

Редни број	Категорија	Опис (значење)	Поступак
1.	Предмети који нису препознати као новчанице евра	Предмети нису препознати као новчанице евра из једног од следећих разлога: – погрешна слика или формат, – савијен угао или недостаје део, – предмети слични новчаницама евра, – новчанице нису новчанице евра, – грешка у транспортном модулу машине или у модулу машине за снабдевање новчаницама	Машина предмет враћа клијенту.
2.	Новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване	Новчанице идентификоване као новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване јер су слика и формат препознати, али машина није детектовала један или више заштитних елемената новчанице или ти елементи одступају у толеранцији.	Повлаче се из оптицаја и, заједно с подацима о власнику рачуна, прослеђују се Народној банци Србије. Не одобрава се рачун клијента.
3.	Новчанице евра за које се не може да се сигурношћу тврдити да су аутентичне	Новчанице које нису у потпуности препознате као новчанице евра јер су слика и формат препознати, али машина није детектовала све заштитне елементе новчанице или их није препознала због квалитета и/или одступања у толеранцији. У већини случајева у ову категорију сврставају се новчанице неподобне за оптицај.	Повлаче се из оптицаја. Подаци о власнику рачуна чувају се 60 дана од тренутка кад је машина открила све новчанице. Рачун клијента може бити одобрен.
4.	Новчанице евра које су аутентичне и подобне за оптицај	Све провере аутентичности и физичких особина новчаница које је обавила машина дале су позитивне резултате.	Могу се вратити у оптицај. Одобрава се рачун клијента.
5.	Новчанице евра које су аутентичне и неподобне за оптицај	Све провере аутентичности обављене уз помоћ машине дале су позитивне резултате. Најмање једна провера физичких особина новчанице дала је негативан резултат.	Не могу се вратити у оптицај. Одобрава се рачун клијента.

Новчанице евра из категорија под редним бр. 2 и 3 у Табели 1 не враћају се клијенту ако машина има могућност отказивања, односно одбијања трансакције уплате. Кад машина покрене процедуру отказивања, односно одбијања трансакције уплате новчанице евра – новчанице евра из наведене две категорије сортирају се у посебан одељак машине.

Новчанице евра из категорије под редним бројем 2 предају се Народној банци Србије у складу са овом одлуком.

Новчанице евра из категорије под редним бројем 3 не враћају се у оптицај.

Табела 2

Сортирање новчаница евра и поступање с новчаницама евра које се обрађују на осталим машинама које користе клијенти

Ознака	Категорија	Опис (значење)	Поступак
A	(1) Предмети који нису препознати као новчанице евра	Предмети нису препознати као новчанице евра из једног од следећих разлога: – погрешна слика или формат, – савијен угао или недостаје део, – предмети слични новчаницама евра, – новчанице нису новчанице евра, – грешка у транспортном модулу машине или у модулу машине за снабдевање новчаницама.	Повлаче се из оптицаја, а новчанице из категорије под ознаком A(2) прослеђују се Народној банци Србије.
	(2) Новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване	Новчанице идентификоване као новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване јер су слика и формат препознати, али машина није детектовала један или више заштитних елемената или ти елементи одступају у толеранцији.	
	(3) Новчанице евра за које се не може с сигурношћу тврдити да су аутентичне	Новчанице које нису у потпуности препознате као новчанице евра јер су слика и формат препознати, али машина није детектовала све заштитне елементе или их није препознала због квалитета и/или одступања у толеранцији. У већини случајева у ову категорију сврставају се новчанице неподобне за оптицај.	
B1	Новчанице евра које су аутентичне и подобне за оптицај	Све провере аутентичности и стања новчаница које је обавила машина дале су позитивне резултате.	Могу се вратити у оптицај. Одобрава се рачун клијента.
B2	Новчанице евра које су аутентичне и неподобне за оптицај	Све провере аутентичности обављене уз помоћ машине дале су позитивне резултате. Најмање једна провера физичких особина новчанице дала је негативан резултат.	Не могу се вратити у оптицај. Одобрава се рачун клијента.

Новчанице евра из категорије под ознаком A(2) предају се Народној банци Србије у складу са овом одлуком.

ОПШТИ ТЕХНИЧКИ ЗАХТЕВИ КОЈЕ МОРАЈУ ИСПУНИТИ МАШИНЕ ЗА РУКОВАЊЕ НОВЧАНИЦАМА ЕВРА КОЈИМА РУКУЈУ ЗАПОСЛЕНИ

Машине за рукојање новчаницама евра којима рукују запослени сортирају новчанице евра у једну од категорија из Табеле 1. Машине које не врше проверу физичких особина новчаница евра не морају имати могућност разликовања категорија Б1 и Б2 наведених у Табели 1.

Табела 1

Сортирање новчаница евра и поступање с новчаницама евра које се обрађују на машинама за рукојање новчаницама евра којима рукују запослени

Ознака	Категорија	Опис (значење)	Поступак
A	(1) Предмети који нису препознати као новчанице евра из једног од следећих разлога:	Предмети нису препознати као новчанице евра из једног од следећих разлога: – погрешна слика или формат, – савијен угао или недостаје део, – предмети слични новчаницама евра, – новчанице нису новчанице евра, – грешка у транспортном модулу машине или у модулу машине за снабдевање новчаницама.	Машина издаваје предмете и новчанице и прослеђује их оператору ради даљег поступања. (1) Оператор ове предмете одваја од новчаница које нису у потпуности препознате као новчанице евра и новчанице евра за које су сумња да су фалсификоване. (2) Оператор издава ове новчанице ради даљег поступања и повлачења из оптицаја. (3) Оператор издава ове новчанице ради даљег поступања и повлачења из оптицаја.
	(2) Новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване	Новчанице идентификоване као новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване јер су слика и формат препознати, али машина није детектовала једну или више карактеристика аутентичности или те карактеристике одступају у толеранцији.	
	(3) Новчанице евра за које се не може с сигурношћу утврдити да су аутентичне	Новчанице које су у потпуности препознате као новчанице евра јер су слика и формат препознати, али машина није детектовала све карактеристике аутентичности или их није препознала због квалитета и/или одступања у толеранцији. У већини случајева су то новчанице неподобне за оптицај.	
Б1	Новчанице евра које су аутентичне и подобне за оптицај	Све провере аутентичности и физичких особина новчаница које је обавила машина дале су позитивне резултате.	Ове новчанице се могу вратити у оптицај.
Б2	Новчанице евра које су аутентичне и неподобне за оптицај	Све обављене провере аутентичности дале су позитивне резултате. Најмање једна провера физичких особина новчанице дала је негативан резултат.	Ове новчанице не могу се вратити у оптицај.

Новчанице евра из категорије А(2) предају се Народној банци Србије у складу са овом одлуком.

Новчанице евра из категорије А(3) не враћају се у оптицај.

**Посебни услови за сортирање новчаница евра које се обрађују на машинама
за руковање новчаницама евра којима рукују запослени**

1. Машина за обраду новчаница евра (ВРМ) мора да сортира новчанице на категорије А, Б1 и Б2 дефинисане у Табели 1. При сортирању новчаница евра на ове категорије, машина мора да испуни један од следећа два услова:

1) да има најмање три одељка на машини намењена за физичко одвајање новчаница евра на категорије А, Б1 и Б2, како би се избегла интервенција оператора машине при обради;

2) да има два одељка намењена за физичко одвајање новчаница евра и да испуњава следеће услове:

– да се провера аутентичности и физичких особина новчаница евра спроводи у истом пролазу, у ком новчанице евра из категорије Б1 морају бити издвојене у један одељак, а новчанице евра из категорија А и Б2 у други,

– ако је машина идентификовала новчанице евра из категорије А у другом одељку, оператор мора поново убацити новчанице евра из другог одељка у машину, а у другом пролазу новчанице евра за које се сумња да су фалсификоване морају бити физички одвојене од новчаница евра из категорије Б2 у посебан одељак.

2. Машина за проверу аутентичности новчаница евра (ВАМ) мора физички одвојити новчанице евра на категорије А и Б, за које су неопходна најмање два за њих одређена одељка, да би се избегла интервенција оператора машине.

Машина за проверу аутентичности новчаница евра са само једним одељком за сортирање може се користити за ову намену ако испуњава следеће услове:

1) сваки пут кад се проверава новчаница евра из категорије А, машина мора одмах зауставити проверу и задржати ту новчаницу, како би се избегла могућност да таква новчаница евра дође у контакт с новчаницама евра које су оцењене као аутентичне;

2) резултат провере аутентичности мора се приказати на дисплеју машине за сваку појединачну новчаницу евра из категорије А;

3) машина мора проверити присуство новчанице евра категорије А када она заустави проверу, а провера се може наставити само након што оператор физички уклони ту новчаницу из категорије А;

4) при сваком заустављању провере новчанице евра у неком од оперативних модова машине (начин провере новчаница на машини) највише једна новчаница евра из категорије А може бити доступна оператору.

Прилог 10

МИНИМАЛНИ СТАНДАРДИ ЗА РУЧНУ ПРОВЕРУ ПОДОБНОСТИ НОВЧАНИЦА ЕВРА ЗА ОПТИЦАЈ

Овим прилогом прописују се минимални стандарди за ручну проверу физичких особина новчаница евра, коју обављају оспособљени запослени.

Новчанице за које се, током провере, утврди да не испуњавају обавезне критеријуме утврђене у овом прилогу или да имају јасно видљив недостатак у најмање једном од видљивих заштитних елемената новчанице – сматрају се неподобним за оптицај. Изузетно, пресавијене новчанице и новчанице са савијеним угловима које је могуће поправити руком сортирају се као новчанице подобне за оптицај. Провера подобности новчанице евра за оптицај обавља се визуелном и тактилном провером појединачних новчаница, и тај поступак не захтева употребу било ког уређаја.

Табела 1
Списак критеријума за ручну проверу подобности новчаница за оптицај

Редни број	Критеријум	Опис
1.	Запрљаност	Јасно уочљива распоређеност прљавштине преко целе новчанице
2.	Мрље	Јасно уочљива груписана концентрација прљавштине
3.	Графити	Јасно уочљива додатна слика и/или слова, бројеви и други знаци написани или нанесени на новчанице
4.	Избледелост	Јасно уочљив недостатак боје на делу новчанице или на целој новчаници, нпр. оправа новчанице
5.	Зацепљења	Новчаница са најмање једним зацепљењем
6.	Рупе	Новчаница са најмање једном јасно уочљивом рупом
7.	Окрњеност	Новчаница са делом/деловима који недостају уздуж макар једне њене ивице (суштење различито од рупа), нпр. угао који недостаје
8.	Поправке	Делови једне или више новчаница спојени лепљивом траком, лепком и сл.
9.	Изгужваност	Новчаница са више неправилно распоређених набора који знатно утичу на њен изглед
10.	Млитавост	Новчаница са структурним променама које су довеле до губитка крутости
11.	Пресавијене новчанице	Новчаница која је пресавијена и не може се поправити руком
12.	Савијени углови	Новчаница са најмање једним јасно видљивим савијеним углом који се не може поправити руком

Прилог 11

ЗАХТЕВ ЗА ОБУКУ ЗАПОСЛЕНИХ У БАНЦИ ЗА ПРОВЕРУ АУТЕНТИЧНОСТИ И РУЧНУ ОБРАДУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

Број документа: _____

(податке уписати у празна поља табеле)

ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА – БАНЦИ	
Пословно име:	
Матични број:	
Седиште:	
Име и презиме особе за контакт:	
Број телефона особе за контакт:	
И-мејл адреса особе за контакт:	

ПОДАЦИ О ЗАПОСЛЕНИМА		
Редни број	Име и презиме	ЈМБГ

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

(име и презиме)

Прилог 12

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
Сектор за послове с готовином
Број документа:

На основу тачке 24. Одлуке о поступању с новцем за који постоји сумња да је фалсификован ("Службени гласник РС", број 111/17), Народна банка Србије издаје

**ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ ОБУЦИ ЗА ПРОВЕРУ АУТЕНТИЧНОСТИ И
РУЧНУ ОБРАДУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА
ЕВРО**

Пословно име банке:		
Матични број:		
Седиште:		
Редни број	Име и презиме запосленог који је прошао обуку	ЈМБГ

Наведени запослени су обучени у периоду од _____ до _____

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

Прилог 13

ЗАХТЕВ ЗА ОБУКУ ЗАПОСЛЕНИХ КОД ПРУЖАЛАЦА ПЛАТНИХ УСЛУГА ИЛИ ОВЛАШЋЕНИХ МЕЊАЧА ЗА ПРОВЕРУ АУТЕНТИЧНОСТИ И РУЧНУ ОБРАДУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

Број документа: _____

(податак уписати у празна лоња табеле)

ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА – ПРУЖАОЦУ ПЛАТНИХ УСЛУГА ИЛИ ОВЛАШЋЕНОМ МЕЊАЧУ

Пословно име:	
Матични број:	
Седиште:	

ПОДАЦИ О БАНЦИ код које пружалац платних услуга има рачун, односно са којом овлашћени мењач има закључен уговор о обављању мењачких послова, која ће спровести обуку

Пословно име:	
Матични број:	
Седиште:	

ПОДАЦИ О ЗАПОСЛЕНИМА

Редни број	Име и презиме	ЈМБГ

М. П.

(име и презиме)

Прилог 14

Пословно име банке: _____
Матични број банке: _____
Седиште банке: _____
Број документа: _____

На основу тачке 28. став 1. Одлуке о поступању с новцем за који постоји сумња да је фалсификован („Службени гласник РС”, број 111/17), _____
издаје _____ (пословно име банке)

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ ОБУЦИ ЗА ПРОВЕРУ АУТЕНТИЧНОСТИ И РУЧНУ ОБРАДУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

Пословно име пружаоца платних услуга или овлашћеног мењача:		
Матични број:	_____	
Седиште:	_____	
Редни број	Име и презиме запосленог који је прошао обуку	ЈМБГ

Место спровођења обуке: _____
Датум/период спровођења обуке: _____

Обуку спровео: _____
(име и презиме)

(ЈМБГ)

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

Прилог 15

Пословно име банке: _____
Матични број банке: _____
Седиште банке: _____
Број документа: _____

На основу тачке 28. став 2. Одлуке о поступању с новцем за који постоји сумња да је фалсификован („Службени гласник РС”, број 111/17), _____
издаје _____ (пословно име банке)

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОЈ ОБУЦИ ЗА ПРОВЕРУ АУТЕНТИЧНОСТИ И РУЧНУ ОБРАДУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

Место спровођења обуке: _____
Датум/период спровођења
обуке: _____

Обуку спровео: _____
(име и презиме)

(ЈМБГ)

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕТУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

1. ПОДАЦИ О БАНЦИ, ОДНОСНО ДРУГОМ ОВЛАШЋЕНОМ СУБЈЕКТУ

Пословно име, матични број и седиште:	
Шифра банке ¹⁾ (потпуњава се ако је обvezник извештавања банка):	
Име и презиме особе за контакт:	
Број телефона особе за контакт:	
И-мејл адреса особе за контакт:	

¹⁾ Јединствени идентификациони број утврђен одлуком којом је Народна банка Србије одредила јединствене идентификационе бројеве пружалаца платних услуга

2. ПЕРИОД ИЗВЕШТАВАЊА

--

3. ПОДАЦИ О ПРОМЕТУ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

Новчанице

Апоен	Благајне		Машине за руковање новчаницама које користе клијенти и уређаји за исплату новчаница	
	Укупно уплаћено	Укупно исплаћено	Укупно уплаћено	Укупно исплаћено
EUR 5				
EUR 10				
EUR 20				
EUR 50				
EUR 100				
EUR 200				
EUR 500				
Укупно:				

Кованни новац

Апоен	Укупно уплаћено	Укупно исплаћено
1 CENT		
2 CENT		
5 CENT		
10 CENT		
20 CENT		
50 CENT		

1 EUR		
2 EUR		
Укупно:		

Напомена: У табелу се уноси број комада новчаница и кованог новца на нивоу банке, односно другог овлашћеног субјекта.

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

(име и презиме)

Прилог 17

ИЗВЕШТАЈ О ОБРАЂЕНИМ НОВЧАНИЦАМА И КОВАНОМ НОВЦУ КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

1. ПОДАЦИ О БАНЦИ, ОДНОСНО ДРУГОМ ОВЛАШЋЕНОМ СУБЈЕКТУ

Пословно име, матични број и седиште:	
Шифра банке ¹⁾ (попуњава се ако је обvezник извештавања банка):	
Име и презиме особе за контакт:	
Број телефона особе за контакт:	
И-мејл адреса особе за контакт:	

¹⁾ Јединствени идентификациони број утврђен одлуком којом је Народна банка Србије одредила јединствене идентификационе бројеве пружалаца платних услуга

2. ПЕРИОД ИЗВЕШТАВАЊА

--

3. ПОДАЦИ О ОБРАДИ НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО

Новчанице обрађене аутоматски:

Апоен	Број комада обрађених новчаница	Број комада новчаница које су сортиране као неподобне за оптицај	Број комада новчаница које су сортиране као подобне за оптицај
EUR 5			
EUR 10			
EUR 20			
EUR 50			
EUR 100			
EUR 200			
EUR 500			
Укупно:			

Новчанице обрађене ручно:

Апоен	Број комада обрађених новчаница	Број комада новчаница које су сортиране као неподобне за оптицај	Број комада новчаница које су сортиране као подобне за оптицај
EUR 5			
EUR 10			
EUR 20			
EUR 50			
EUR 100			
EUR 200			
EUR 500			
Укупно:			

Кованни новац обрађен аутоматски:

Апоен	Број комада обрађеног кованог новца	Број комада кованог новца који је сортиран као неподобан за оптицај	Број комада кованог новца који је сортиран као подобан за оптицај
1 CENT			
2 CENT			
5 CENT			
10 CENT			
20 CENT			
50 CENT			
1 EUR			
2 EUR			
Укупно:			

Кованни новац обрађен ручно:

Апоен	Број комада обрађеног кованог новца	Број комада кованог новца који је сортиран као неподобан за оптицај	Број комада кованог новца који је сортиран као подобан за оптицај
1 CENT			
2 CENT			
5 CENT			
10 CENT			
20 CENT			
50 CENT			
1 EUR			
2 EUR			
Укупно:			

Напомена: У табеле се уноси број комада новчаница и кованог новца на нивоу банке, односно другог овлашћеног субјекта. Приказује се само онај новац који је банка, односно други овлашћени субјект у посматраном периоду примио од клијента уплатом, затим обрадио и исплатио истом или другом клијенту.

(место и датум)

М. П.

(подпись ответственного лица)

(имя и фамилия)

Прилог 18

ПОПИС МАШИНА КОЈЕ БАНКА, ОДНОСНО ДРУГИ ОВЛАШЋЕНИ СУБЈЕКТ ПОСЕДУЈЕ

1. ПОДАЦИ О БАНЦИ, ОДНОСНО ДРУГОМ ОВЛАШЋЕНОМ СУБЈЕКТУ

Пословно име, матични број и седиште:	
Шифра банке ¹⁾ (получава се ако је овлашћени субјект банка):	
Име и презиме особе за контакт:	
Број телефона особе за контакт:	
И-мејл адреса особе за контакт:	

¹⁾ Јединствени идентификациони број утврђен одлуком којом је Народна банка Србије одредила јединствене идентификационе бројеве пружалаца платних услуга

2. МАШИНЕ ЗА РУКОВАЊЕ НОВЧАНИЦАМА ЕВРА КОЈЕ КОРИСТЕ КЛИЈЕНТИ

Врста	Произвођач	Назив машине	Ознака хардвера и софтвера	Серијски број	Место и адреса где се налазе машине
CIM					
CRM					
CCM					
COM					
TARM()					
TAM()					

() Кад је користе клијенти

3. МАШИНЕ ЗА РУКОВАЊЕ НОВЧАНИЦАМА ЕВРА КОЈИМА РУКУЈУ ЗАПОСЛЕНИ

Врста	Произвођач	Назив машине	Ознака хардвера и софтвера	Серијски број	Место и адреса где се налазе машине
BPM					
BAM					
TARM					
TAM					

4. МАШИНЕ ЗА ОБРАДУ КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСИ НА ЕВРО

Врста	Произвођач	Назив машине	Ознака хардвера и софтвера	Серијски број	Место и адреса где се налазе машине
CPM					

5. УРЕЂАЈИ ЗА ИСПЛАТУ НОВЧАНИЦА

Врста	Произвођач	Назив машине	Ознака хардвера и софтвера	Серијски број	Место и адреса где се налазе машине
ATM					

Напомена: Ако банка, односно други овлашћени субјект поседује више машина или уређаја исте врсте, уноси их посебно, једну испод друге.

(место и датум)

М. П.

(потпис одговорног лица)

(име и презиме)

Прилог 19

**ПОПИС ОРГАНИЗАЦИОНИХ ДЕЛОВА БАНКЕ, ОДНОСНО ДРУГОГ
ОВЛАШЋЕНОГ СУБЈЕКТА У КОЈИМА СЕ ВРШЕ УПЛАТЕ, ИСПЛАТЕ И
ОБРАДА НОВЧАНИЦА И КОВАНОГ НОВЦА КОЈИ ГЛАСЕ НА ЕВРО**

ПОДАЦИ О БАНЦИ, ОДНОСНО ДРУГОМ ОВЛАШЋЕНОМ СУБЈЕКТУ	
Пословно име, матични број и седиште:	
Шифра банке ¹¹ (попуњава се ако је овлашћени субјект банка):	
Име и презиме особе за контакт:	
Број телефона особе за контакт:	
И-мејл адреса особе за контакт:	

¹¹ Јединствени идентификациони број утврђен одлуком којом је Народна банка Србије одредила јединствене идентификацијоне бројеве пружалаца платних услуга

--	--	--	--

(место и датум)

М. П.

(подпись обговорног лица)

(имя и презиме)